

กต/312
24 ส.ค. 61
15.10.16

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส28742 ส.ก.๒๓
วันที่ : ๑11623/61 กต ✓
วันที่ : 24 ส.ค. 61 เวลา : 15:05

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๑๑๐๓/ ๓๑๑๖

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ผลการประชุม CLMVT Forum 2018: CLMVT Taking-Off Through Technology

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. วิดีทัศน์ผลการประชุม CLMVT Forum 2018: CLMVT Taking-Off Through Technology

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่อง ผลการประชุม CLMVT Forum 2018: CLMVT Taking-Off Through Technology มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) ทั้งนี้ รอนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรุงเทพมหานคร และสถาบันความร่วมมือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง รวมทั้งการสนับสนุนจากภาคเอกชนและสมาคมต่างๆ จัดการประชุม CLMVT Forum 2018: CLMVT Taking-Off Through Technology ระหว่างวันที่ ๑๖-๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงเทพมหานคร เพื่อกระชับความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจการค้าการลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMVT ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น และเป็นเวทีสร้างความร่วมมือในภูมิภาคให้เติบโตต่อเนื่องและแข่งขันได้ ท่ามกลางความท้าทายและบริบทเศรษฐกิจการค้าโลกยุคใหม่ ให้เศรษฐกิจเติบโตทุกระดับอย่างทั่วถึงและยั่งยืน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ผลการประชุม CLMVT Forum 2018: CLMVT Taking-Off Through Technology จะเกี่ยวข้องกับการกำหนดทิศทางการปฏิสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศ CLMV และแนวทางการจัดทำความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่กลุ่มประเทศ CLMVT มีศักยภาพร่วมกัน จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

มาตรา ๔ (๗) ว่าด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้คณะรัฐมนตรีรับทราบผลการประชุม CLMVT Forum 2018: CLMVT Taking-Off Through Technology

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง

ในวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกล่าวเปิดงาน และปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ “ภูมิภาค CLMVT ทะยานสู่นาคต ด้วยการใช้เทคโนโลยี” โดยมีนายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ กล่าวต้อนรับ พร้อมทั้งรัฐมนตรี/ ผู้แทนรัฐมนตรีกระทรวงด้านการค้า อุตสาหกรรม เศรษฐกิจดิจิทัล วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คมนาคมและการสื่อสาร CLMVT ๑๒ ท่าน วิทยากรชั้นนำชาวไทยและต่างประเทศ ๕๕ คน และผู้เข้าร่วมงานรวมทั้งสิ้นกว่า ๑,๐๐๐ คน

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนสาระสำคัญของการประชุม ดังนี้

๑) การประชุม CLMVT Forum 2018 ประกอบด้วย ๔ หัวข้อสำคัญด้านการพัฒนาภูมิภาคเพื่อ “ทะยานสู่นาคต ด้วยการใช้เทคโนโลยี” โดย ๔ หัวข้อดังกล่าว ได้แก่

(๑) หัวข้อที่ ๑ ระบบนิเวศการค้าดิจิทัล: สิ่งที่ต้องทำคืออะไร

(๒) หัวข้อที่ ๒ จากการค้าออฟไลน์สู่ออนไลน์: โอกาสของ CLMVT ในการค้าการลงทุนผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม

(๓) หัวข้อที่ ๓ SMEs และสตาร์ทอัพ: ช่วงเวลาแห่งการเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

(๔) หัวข้อที่ ๔ เศรษฐกิจสร้างสรรค์: การใช้ความคิดสร้างสรรค์ในยุคดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างทั่วถึง

๒) ผลของการประชุม สามารถสรุปได้เป็น ๕ หัวข้อร่วม (Common themes) ดังนี้

๒.๑) การส่งเสริมทัศนคติและความไว้วางใจด้านดิจิทัล (Digital mindset and trust)

ประเด็นหารือ: สิ่งสำคัญอันดับแรกในการทะยานไปสู่อนาคตด้วยเทคโนโลยีของภูมิภาค CLMVT คือการปลูกฝังวิถีคิดและทัศนคติ รวมทั้งความไว้วางใจด้านดิจิทัล ซึ่งรวมถึงการสร้างความรู้ถึงประโยชน์ของเทคโนโลยี การรู้จักเทคโนโลยีที่เหมาะสมที่จะนำมาปรับใช้ และการรู้จักวิธีการปรับตัวไปสู่โลกแห่งเทคโนโลยียุคใหม่ หากการสร้างควมไว้วางใจร่วมกัน (Mutual trust) ระหว่างประชาชนในภูมิภาค CLMVT ประสบผลสำเร็จ จะนำไปสู่การเคารพกันและกัน (Mutual respect) และการสร้างประโยชน์ร่วมกัน (Mutual benefit) ในภูมิภาค CLMVT ในที่สุด โดยปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างทัศนคติ รวมทั้งความไว้วางใจด้านดิจิทัล คือการสร้างกฎระเบียบและมาตรฐานต่างๆ ที่สอดคล้องกันภายในภูมิภาคในด้านที่สำคัญคือ ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ การป้องกันข้อมูลส่วนบุคคล และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

ประเด็นที่ควรดำเนินการ: ประเทศในภูมิภาคควรร่วมมือกันเสริมสร้างปลูกฝังวิถีคิด ทักษะ และความไว้วางใจด้านดิจิทัล ผ่านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้วยการปลูกฝังองค์ความรู้ และสร้างความเข้าใจด้านดิจิทัล โดยเฉพาะกับผู้ประกอบการ เพื่อให้สามารถปรับตัวและสร้างแผนธุรกิจที่รองรับเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างทันที่ และผู้บริโภค เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเท่าทัน ในการคุ้มครองและปกป้องสิทธิของตนเอง ในโลกที่การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายด้านเศรษฐกิจดิจิทัลให้ทันสมัย สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และสอดคล้องกันระหว่างประเทศภายในภูมิภาค CLMVT เพื่อสร้างความมั่นใจกับผู้ประกอบการและผู้บริโภค ในการดำเนินธุรกิจและทำธุรกรรมระหว่างประเทศในภูมิภาค

๒.๒) การพัฒนาทุนมนุษย์ (Human Capital Development)

ประเด็นหารือ: ที่ประชุมเห็นพ้องร่วมกันว่า การศึกษาและการพัฒนาทุนมนุษย์ของภูมิภาคมีความสำคัญอย่างยิ่งยวด โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะความพร้อมทางเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้ประกอบการ และผู้บริโภคสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของโลกและเทคโนโลยีได้ นำไปสู่การเสริมสร้าง/เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภูมิภาค CLMVT การพัฒนา และการเติบโตร่วมกัน

ประเด็นที่ควรดำเนินการ: กลุ่มประเทศ CLMVT ควรหาแนวทางพัฒนาทุนมนุษย์ร่วมกัน โดยพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) ในภาคธุรกิจและภาคประชาชน พัฒนาทักษะใหม่และยกระดับความสามารถของแรงงาน (Re-skill & Up-skill) ทั้งในด้านเทคโนโลยี ด้านที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และทักษะการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ซึ่งได้แก่ ทักษะการปรับตัว (Adaptive Skill) ทักษะการแก้ไขปัญหา (Problem Solving Skill) และทักษะ ๓C ได้แก่ การผลิตสินค้าประณีต (Craft) เช่น งานฝีมือ เป็นต้น การผลิตสินค้าสร้างสรรค์ (Creative) เช่น ศิลปะ งานบันเทิง เป็นต้น และการผลิตสินค้า/บริการที่ใส่ใจ (Care) เช่น การดูแลผู้สูงอายุ การส่งเสริมสุขภาพ (Healthcare) เป็นต้น เพื่อต่อยอดจากจุดเด่นร่วมกันของภูมิภาค และลดผลกระทบจากการปรับเปลี่ยนของเทคโนโลยี นอกจากนี้ ยังควรส่งเสริมการเคลื่อนย้ายทุนมนุษย์ระหว่างกัน (People Mobility) เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ผลักดันให้เกิดการพัฒนา และเพิ่มพูนคุณภาพของทุนมนุษย์ในภูมิภาค CLMVT

๒.๓) การพัฒนาระบบนิเวศทางการค้าดิจิทัล และการปรับประสานกฎระเบียบ (Ecosystem & Harmonization)

ประเด็นหารือ: ภูมิภาค CLMVT มีโอกาสมหาศาลด้านการค้าดิจิทัลที่พัฒนาและเติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งการใช้ประโยชน์จากโอกาสดังกล่าวจำเป็นต้องมีระบบนิเวศ หรือสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมที่สอดคล้องระหว่างประเทศในภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบการดำเนินงานของเทคโนโลยีดิจิทัลที่ยังแตกต่างกัน และไม่สามารถใช้งานร่วมกันได้ โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพที่ยังไม่เชื่อมโยงกันเพียงพอ กฎระเบียบที่แตกต่างกัน แต่ละประเทศ การส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการ Startups และ SMEs อย่างเป็นระบบร่วมกัน เป็นต้น

ประเด็นที่ควรดำเนินการ : ควรส่งเสริมความร่วมมือเพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมดิจิทัลของภูมิภาคอย่างเหมาะสมและเป็นเอกภาพ ด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลให้มีมาตรฐานและเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายเดียวกัน การสร้างโอกาสให้ประชาชนในภูมิภาคสามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตได้อย่างทั่วถึง การกำหนดบรรทัดฐานของกฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรฐานการดำเนินงานต่างๆ ร่วมกัน ทั้งด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ กระบวนการศุลกากร การเชื่อมโยงทางการเงินและภาษี ที่สามารถใช้ได้ในทุกประเทศ

เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าและลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น พร้อมทั้งสร้างกระบวนการพัฒนาผู้ประกอบการอย่างครบวงจร ตั้งแต่การบ่มเพาะ การเร่งการเติบโต และการสนับสนุนด้านเงินทุน

๒.๔) ความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน (Public-Private Collaboration)

ประเด็นหารือ: ในการส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าดิจิทัลของภูมิภาค CLMVT ภาคเอกชน และวิชาการ มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยภาครัฐจะต้องปรับบทบาทจากผู้กำกับ (Regulator) เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และสร้างเวทีให้ภาครัฐ และเอกชนมาหารือแลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดในระดับภูมิภาคเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาภูมิภาค และสร้างความก้าวหน้าร่วมกันใน CLMVT ในระยะยาว

ประเด็นที่ควรดำเนินการ: ควรสร้างเวทีให้ภาครัฐและเอกชนมาร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการกำหนดทิศทางการพัฒนาด้านการค้าดิจิทัลร่วมกันของภูมิภาค (CLMVT Digital trade roadmap) การสร้างทักษะและความพร้อมทางเทคโนโลยี (Digital Skill and Literacy) ร่วมกัน การสร้างระบบนิเวศ และบรรทัดฐานทางกฎระเบียบร่วมกัน ในขณะที่ภาครัฐ ควรลดข้อจำกัดทางกฎหมายและกฎระเบียบ และปรับบทบาทมาเป็นผู้สนับสนุนมากขึ้น

๒.๕) การเติบโตอย่างทั่วถึง (Inclusiveness)

ประเด็นหารือ: เศรษฐกิจการค้าดิจิทัลต้องเติบโตไปพร้อมๆ กับเศรษฐกิจท้องถิ่น ที่ทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียม และไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง ดังนั้น ในโลกเศรษฐกิจยุคใหม่ SMEs และ Startups จำเป็นต้องรับการส่งเสริมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ในด้านสำคัญต่างๆ อาทิ การสร้างทัศนคติแบบล้มแล้วลุก การสร้างความรู้ความเข้าใจ และความไว้วางใจในเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัล และการเข้าถึงเงินทุน เพื่อสนับสนุนให้เกิดการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ไปปรับใช้กับการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ธุรกิจเข้มแข็งและอยู่รอดได้ และเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่มูลค่าของภูมิภาคและของโลกได้อย่างยั่งยืน

ประเด็นที่ควรดำเนินการ: ภาครัฐของกลุ่มประเทศ CLMVT ควรสนับสนุนและผลักดัน SMEs และ Startups ให้ใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็นการสร้างองค์ความรู้ในการกำหนดรูปแบบธุรกิจใหม่ๆ การสร้างแพลตฟอร์มในการระดมทุน การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานระบบดิจิทัล รวมทั้งการสร้างแพลตฟอร์มให้ภาคเอกชนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่จำเป็น

๓) การดำเนินการต่อเนื่องในลำดับต่อไป

การประชุมมีผลลัพธ์เป็นข้อเสนอการดำเนินการ (Possible Deliverables) ดังนี้

(๑) การสร้างแผนที่นำทางด้านการค้าดิจิทัลของภูมิภาค CLMVT (CLMVT Digital Trade Roadmap) เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันและกำหนดแนวทางการพัฒนาการค้าดิจิทัลร่วมกันในกลุ่มประเทศ CLMVT

(๒) การพัฒนาทุนมนุษย์ของภูมิภาค CLMVT (Human Capital Development) เพื่อให้มีทักษะและความพร้อมสำหรับเศรษฐกิจการค้ายุคดิจิทัล ผ่านการดำเนินการรูปแบบต่างๆ อาทิ การบ่มเพาะผู้ประกอบการสตาร์ทอัพ (Startups Mentoring) ซึ่งเป็นการเชิญผู้ประกอบการสตาร์ทอัพทั้งในและนอกภูมิภาค CLMVT มาแบ่งปันประสบการณ์ ความสำเร็จ และความล้มเหลว เพื่อเรียนรู้ร่วมกัน

(๓) การสร้าง CLMVT Portal/ Platform เพื่อเป็นดิจิทัลแพลตฟอร์มที่กลุ่มประเทศ CLMVT สามารถใช้เป็นฐานในการแบ่งปันข้อมูลและพัฒนาธุรกิจการค้า รวมถึงเศรษฐกิจท้องถิ่นให้เติบโตไปด้วยกัน

(๔) การพัฒนากลไกสนับสนุนการลงทุนในสตาร์ทอัพของภูมิภาค CLMVT อาทิ การจัดตั้ง “CLMVT Angel Platform” เพื่อจับคู่นักลงทุน โดยเฉพาะกลุ่ม Venture Capitalists กับสตาร์ทอัพของ CLMVT ที่มีแนวคิดการทำธุรกิจใหม่ๆ แต่ขาดเงินทุน

(รายละเอียดชีวิตทัศน์ผลการประชุม CLMVT Forum 2018: CLMVT Taking-Off Through Technology ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุม CLMVT Forum 2018: CLMVT Taking-Off Through Technology ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์จะดำเนินการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาดำเนินการขับเคลื่อนในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

กองนโยบายระบบการค้า

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๘๘๔

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๔๑๖๗